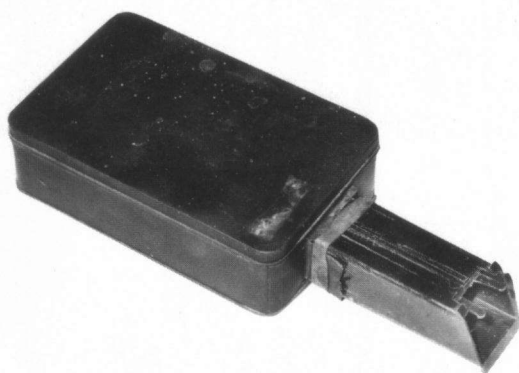

HET KAN SNELLER! ZELF INLOOPVALLEN MAKEN

Martin Melchers

Voor vrijwel alle zoogdierliefhebbers vormt de aanschaf van goede livetraps voor veldonderzoek een onoverkomelijk financieel probleem. Ook voor mij is dat het geval. Mijn werkomstandigheden, waarover dadelijk meer, brengen een hoog val-verlies-risico met zich mee. U begrijpt dat ik met veel genoegen het artikel van Rudi Vantorre las, in Zoogdier 5(1), over het aanpassen van de goedkope Triptrapvallen voor veldwerk. Maar het kan nog wat sneller en goedkoper.

Het zwartgeschilderde eindresultaat.
Foto Fred Nordheim

Een aantal uren per week ben ik in dienst van Bureau Stadsecologie Amsterdam. Ik moet ten behoeve van de Ecologische Atlas van Amsterdam onder andere gegevens verzamelen over het voorkomen van de kleine zoogdieren. Veel 'groene' gebieden in de stad zijn alleen maar verantwoord te inventariseren met goedkope inloopvallen. De reden hiervan is, dat er ook door anderen geopereerd wordt in de meest interessante biologische niche, struikgewas met veel ondergroei. Dat zijn de plekken waar je succesvol kleine zoogdieren kunt vangen. Maar het zijn ook de plekken waar junks hun drugs verbergen en waar zwervers slapen. Die laatste geven in het algemeen weinig problemen, behalve als ze groot, sterk en

dronken zijn en daarbij bovenop je val hun roes liggen uit te slapen. Dat heeft mij tot nu toe twee vallen gekost: verpletterd!

Junks zijn lastiger. Wat doet een junk die zijn drugs gaat verbergen of gebruiken voordat hij het struikgewas inloopt? Hij kijkt eerst goed om zich heen of hij beloerd wordt. En wat doet een grote kerel met een sporttas vol vallen, voordat hij de bosjes inschiet? Precies! De problemen ontstaan als beide partijen dezelfde plek hebben uitgekozen. In dat soort gevallen ben ik gegarandeerd mijn spullen kwijt. Het is de problematiek van de grote-stad-zoogdier-inventariseerder. Om een juist verspreidingsbeeld van de bosmuis in de stad te verkrijgen, is het herhaaldelijk verlies van een 75 gulden kostende Longworthval onacceptabel.

Halverwege de jaren tachtig begon ik met Triptrapvallen Amsterdam en omgeving te inventariseren. In de kleine leefruimte van de vallen was de sterfte onder de gevangen muizen hoog. Met een grotere leefruimte, voorzien van veel nestmateriaal zoals hooi, en met voldoende voedsel, moest dit euvel te verhelpen zijn. Koektrommels, dat was in mijn ogen dé oplossing. Een verzamelactie op mijn werk (ik ben vooral werkzaam als fysiotherapeut in een verzorgingscentrum), tegen betaling van f 1,- per blik, was een succes. Maar het resultaat, 25 rechthoekige blikken, was eenmalig.

Koninginnedag bood uitkomst. Nu haal ik jaarlijks in één rondje over de vrijmarkt in mijn buurt 30 blikken op

De benodigdheden voor het aanpassen van de koektrommels. Foto Fred Nordheim

voor gemiddeld f 1,- per stuk. De kosten van mijn vermaakte Triptrapvallen komen daarmee op ongeveer f 7.50, en dat is een te dragen verlies voor de wetenschap...

Het vermaken van de rechthoekige (dat is gemakkelijk voor het transport) koektrommels is eenvoudig. Hier volgen puntsgewijs de benodigde handelingen:

- teken met de viltstift de maat van de achterkant (zonder leefruimte) van de Triptrapval af op de zijkant van het blik;
- sla met een priem twee gaten vlak onder elkaar in het midden van de afgetekende maat en maak hiertussen een verbinding;
- in de aldus ontstane ruimte past een blikshaar, waarmee vervolgens een opening wordt geknipt in de vorm van twee naar buiten te buigen 'deurtjes';
- knijp met een waterpomptang de omgekrulde randen plat en maak de ingang 'pas' voor het Triptrap-vangdeelte;
- een ring van fietsbinnenband over de 'deurtjes' heen fixeert het vangmechanisme aan het blik (zie foto);
- zelf spuit ik de blikken daarna zwart, om ze minder op te laten vallen.

Per val duren deze handelingen ongeveer vijf minuten. Door het plastic vangdeel voorzichtig in het blik te schuiven wordt een kleinere en minder kwetsbare transportstand verkregen.

Tegenwoordig haal ik het groene stukje plastic, waarmee het vangdeurtje blokkeert, van de val af, zodat 'meervangsten' mogelijk worden. Hierdoor ving ik al eens twee bosspitsmuizen, wat resulteerde in één hele en één halve bosspitsmuis. Een bosmuis en een bosspitsmuis leverde de bosmuis als winnaar op. Drie bosmuizen had een bloedbad tot gevolg. De uitslag van twee bosmuizen en één wezel laat zich raden. Gelukkig komen zulke 'meervangsten' slechts sporadisch voor.

Ik hoop dat mijn aanpassing van de Triptrapval de mogelijkheden voor 'zelfdoen' vergroten en daarmee ook de mogelijkheid van onderzoek door particulieren. Succes!

Martin Melchers, Laplacestraat
65, 1098 HS Amsterdam, 020-
6650925